

Kaupunginhallitus 5/2024 (19.2.2024)

KH 5/2024 §48: Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön tulevaisuus

Lähetyspäivä 27.2.2024

VASTAANOTTAJAT

Vastaanottajan nimi	Lähetyspäivä	Tiedoksiantotapa	Lisätietoja
Joensuun kaupunki	27.2.2024	Sähköpostitse	
Lappeenrannan kaupunki	27.2.2024	Sähköpostitse	
Itä-Suomen suomalais-venäläinen koulu	27.2.2024	Sähköpostitse	
Rovio Minna	27.2.2024	Sähköpostitse	
Lausunnon tai kannanoton lähettäneet tahot	27.2.2024	Sähköpostitse	

Pöytäkirja on 27.2.2024 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Otteen oikeaksi todistaa:

Imatralla 27.2.2024

Luukkonen Tiina
Toimistos sihteeri

Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön tulevaisuus

IMR/29/05.00.00.01/2024

Käsittelyhistoria

Kaupunginhallitus §15 15.1.2024

Aiempi käsittely: Kaupunginhallitus §15

Valmistelija/lisätiedot:

puh.

Kaupunginjohtaja Matias Hilden
etunimi.sukunimi@imatra.fi

0206172200

Itä-Suomen koulu toimii Imatralla, Joensuussa ja Lappeenrannassa. Koulua ylläpitää Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiö, joka on perustettu Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunkien yhteisellä päätöksellä. Kaupungit allekirjoittivat säädekirjan marras-joulukuussa 1996 ja säätiö sai patentti- ja rekisterihallitukselta perustamisluvan 11.2.1997. Samana vuonna koulu sai perustamisluvan opetusministeriöltä. Koulun toiminta käynnistyi vuonna 1998. Koulun perustaminen on aikanaan tukenut osaltaan kaupunkien kouluverkon kehitystä.

Itä-Suomen koulun Imatran yksikössä opiskelee tällä hetkellä noin 180 lasta ja nuorta. Ryhmät esiopetuksesta 9. luokkaan saakka toimivat samassa pihapiirissä Kosken koulukeskuksen kanssa. Lukiolaiset opiskelevat Imatran yhteislukion yhteydessä Mansikkalan koulukeskuksessa.

Kouluverkkoon merkittävimmin vaikuttava lasten määrän kehitys on muuttunut voimakkaasti 2010-luvulta alkaen. Lasten määrä on kääntynyt laskuun alentuneen syntyvyyden seurauksena. Muutos on valtakunnallinen. Kouluverkko on nopean muutoksen edessä pienten ikäluokkien tullessa esi- ja perusopetusikänsä. Imatralla, Joensuussa ja Lappeenrannassa syntyneiden määrä on laskenut vuosien 2010–2022 aikana muun maan tavoin.

TAULUKKO: Syntyvyys 2015 – 2022, ennuste 2023

	2015 2020	2016 2021	2017 2022	2018 2023 E	2019
Imatra	211 153	173 130	187 131	169 130	137
Joensuu	739 598	689 613	664 576	634 493	556
LPR	689 479	624 510	613 506	524 450	521

Vuoden 2023 osalta syntyvyys tulee olemaan historian matalimmalla tasolla. Syntyvyyden laskuun on monia syitä ja käytännössä niihin ei ole mahdollista vaikuttaa kuntien toimenpiteillä. Käynnissä on laaja yhteiskunnallinen muutos ja kuntien on suhteutettava palveluverkon laajuus muuttuneeseen tilanteeseen.

Lasten määrän väheneminen on johtanut niin Joensuussa kuin Lappeenrannassa palveluverkkotarkasteluihin vuosien 2023–2024 aikana. Myös Imatran lapsimäärä laskee samassa suhteessa, vaikkakaan varsinaista kouluverkkoa ei ole enää tarpeen tarkastella. Toimenpiteet ovat tarpeellisia taloudellisen tasapainon ylläpitämiseksi.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuden keskeisin määräytymisperuste on kunnan ikärakenne. Sote-palveluiden rahoituksen siirryttyä valtiolle määräytyvät ikäryhmien mukaan tulevat valtionosuudet lähes yksinomaan 0–15-vuotiaiden määrän mukaan. Valtionosuus on keskimäärin runsaat 9.000 euroa lasta kohden. Koska kaupunkien tulorahoitus väistämättä pienenee edellä kuvatusti, on kaupunkien sopeutettava palvelujen järjestämisen kustannukset vastaamaan alentunutta rahoitustasoa.

Lasten määrän väheneminen tarkoittaa tulevana vuosina vähäisempää toimitilojen tarvetta palvelutuotannossa. Lasten määrä vähenee kaikissa kaupungeissa ja käytännössä kaikissa kaupunginosissa. Aiempiin palveluverkkotarkasteluihin nähden poikkeavaa on muutosten voimakas kohdentuminen myös kaupunkien keskusta-alueille.

Itä-Suomen koulu on otettu mukaan Lappeenrannan kaupungin palveluverkkotarkasteluihin, koska se on perustettu kaupunkien yhteisen tahtotilan perusteella ja toimintaa hallinnoi kaupunkien yhdessä perustama säätiö. Koulu on nähtävissä eräänlaisena kaupungin palvelujen jatkeena. Koulun oppilaat tulevat kaupungin omien koulujen oppilaaksiottoalueilta sekä lähikunnista. Itä-Suomen koulu tulee myös kohtaamaan oppilasmäärän supistumisen lapsimäärän vähetessä.

Oppilaaksiottoalueiden oppilaspohja pienenee merkittävästi jo syksystä 2024 alkaen. Kaupungit joutuvat lakkauttamaan kouluja, jotta edelleen ylläpidettävissä kouluissa on talouden näkökulmasta kestävä määrä oppilaita. Itä-Suomen koulussa on merkittävä määrä oppilaita, joiden sijoittuminen kaupungin kouluihin täyttäisi väljeneviä kouluja ja samalla lisäisi kaupunkien resursseja. Kaupungit maksoivat vuonna 2023 Itä-Suomen koululle yhteensä 3,9 miljoonaa euroa kotikuntakorvauksia (Imatra 1.226.827 euroa, Joensuu 950.215 euroa ja Lappeenranta 1.690.296 euroa). Mikäli Itä-Suomen koulun toiminta päättyisi ja oppilaat siirtyisivät kaupungin kouluihin, toisi muutos vastaavan summan lisäresurssia opetuksen järjestämiseen kaupungin kouluihin. Joensuussa merkittävä osa Itä-Suomen koulun oppilaista asuu Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulujen oppilaaksiottoalueilla. Siirtyvä resurssi tukisi Lappeenrannassa ja Joensuussa laajemman lähikouluverkon ylläpitämistä. Imatralla muutoksella tulee olemaan vaikutuksia koulukeskuskohtaisiin tilajärjestelyihin ja -tarpeisiin, mutta vaikutukset ovat riippuvaisia oppilaiden sijoittumisesta tulevaisuudessa eri koulukeskuksiin.

Itä-Suomen koulun toiminnan päättymisellä olisi vaikutuksia oppilaisiin, henkilöstöön ja tiloihin. Oppilaiden siirtyminen kouluihin

on toteutettavissa yksilöllisesti suunnitellen ja muutokseen tarvittava resurssi varaten. Kaupungit ovat alustavasti tarkastelleet oppilaiden sijoittamista kaupungin eri kouluihin. Mikäli Itä-Suomen koulun toiminta päättyy, on tarpeen tehdä tarkempi suunnitelma oppilaiden tarkoituksenmukaisista opetuksen järjestämispaikoista sekä opetusjärjestelyistä. Opetuksen järjestämisen suunnittelussa huomioidaan Itä-Suomen koulun tuntijaon sekä opetussuunnitelman erot kuntien vastaaviin suunnitelmiin nähden. Tavoitteena on, että kaupunkien kieliopetusta kehitetään ja siirtyvät oppilaat voisivat suorittaa mahdollisimman laajan venäjän kielen oppimäärän vastaanottavien koulujen kieliohjelmien mukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriötä on informoitu asian valmistelusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön hallitus voi hakea valtioneuvoston myöntämän opetuksen järjestämisluvan peruuttamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön arvion mukaan hakemuksen käsittelyaika olisi noin 1–2 kuukautta.

Itä-Suomen koulun käyttämien tilojen osalta Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupungit sitoutuvat etsimään ratkaisun tilojen jatkokäytölle niin että Itä-Suomen koululta opetuskäytöstä vapautuvat tilat eivät jää tyhjinä säätiölle ja aiheuta taloudellisia ongelmia. Kukin kaupunki sopii erikseen prosessin, jolla tila siirtyy kaupungille tai mahdollisesti kolmannelle osapuolelle.

Itä-Suomen koulun toiminnan lakkauttamista on valmisteltu yhteistyönä Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunkien virkamiesjohdon kesken. Kokonaisnäkemys asiassa on kaupungeissa yhtenevä. Kaupunkien opetusjärjestelyjen taloudelliset haasteet ovat niin suuret, että ne edellyttävät ratkaisujen hakemista myös Itä-Suomen koulun kautta.

Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön hallitusta pyydetään aloittamaan keskustelu säätiön perustaneiden kaupunkien kanssa koulutoiminnan lakkauttamisesta osana säätiön toimintaa. Lukuvuotta 2024–2025 esitetään viimeiseksi lukuvuodeksi, jolloin Itä-Suomen koulu järjestää opetusta. Säätiötä pyydetään harkitsemaan oppilaaksioton keskeyttämistä esiopetukseen ja perusopetuksen ensimmäiselle luokalle jo syksystä 2024 lukien, jolloin siirtyvien oppilaiden määrä kaupungin kouluihin vähenisi syksyllä 2025. Tämä osaltaan helpottaisi muutosta.

Kj:n päätösesitys:

Kaupunginhallitus päättää käynnistää neuvottelut Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön kanssa säätiön ylläpitämän koulun toiminnan tulevaisuudesta.

Keskustelun aikana hallituksen jäsen Markku Pentikäinen teki esityksen, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että se käynnistää selvitykset Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun toiminnan jatkomahdollisuuksista Imatralla.

Merkittiin, että

- opetus- ja nuorisopäällikkö Minna Rovio sekä Itä-Suomen koulun johtava rehtori Katri Anttila olivat esittelemässä asiaa kokoukselle klo 16.10 – 17.12
- esteellisyydestään ilmoittivat
 - o kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Antero Lattu Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiön hallituksen puheenjohtajana (HallintoL 28.1 § 5-kohta)
 - o elinvoimajohtaja Susanna Issakainen Itä-Suomen koulun alumnit ry:n hallituksen jäsenenä (HallintoL 28.1 § 5-kohta)

Tämän kokouksen käsittely:

Valmistelija/lisätiedot:

puh.

Kaupunginjohtaja Matias Hilden
etunimi.sukunimi@imatra.fi

0206172200

Joensuun ja Lappeenrannan kaupungit hyväksyivät asiaa koskevat valmistelulinjaukset 15.1.2024 pidetyissä kokouksissaan.

Itä-Suomen koulun opetustoiminnan jatkumisesta Imatralla on laadittu neljä eri vaihtoehtoa, ja arvioitu näiden taloudelliset vaikutukset ja lapsivaikutukset.

Valmistelussa on tarkasteltu perusopetuksen osalta seuraavia vaihtoehtoja:

1. ISK:n Imatran yksikkö jatkaa toimintaansa kuten tähänkin asti, kaupunki on opetuksen järjestäjä
- 2A. Opetus jatkuu Kosken koulussa omina ryhminä (kuten KV-luokilla)
- 2B. Opetuksen integroituminen Kosken koulukeskukseen
3. Oppilaiden opetuksen siirtyminen lähikouluihin
4. Säätiön järjestämän opetuksen jatkuminen Imatralla kuten tähänkin saakka (ei suoria vaikutuksia kaupungille)

Vaihtoehtoista 1., 2A ja 4 on arvioitu lapsivaikutuksiltaan parhaimmiksi.

Eri vaihtoehtojen kustannusvaikutuksien arvioidaan olevan kaupungin kannalta positiiviset noin 150 000-570 000 euroa. Vaihtoehdon 3 osalta on kuitenkin huomioitava, että säätiö on tällä hetkellä vuokralla tiloissa, joille tulisi löytää korvaavaa käyttöä kunnes tilojen vuokrasopimus päättyy vuonna 2031. Toisaalta on myös huomioitava, että säätiön ylläpitämän koulun oppilasmäärän väheneminen tulee vaikuttamaan myös säätiön vuokranmaksukykyyn lähivuosina.

Vaikutusarviointi oheismateriaalina. Opetus- ja nuorisopalvelupäällikkö Minna Rovio selostaa valmisteluaineistoa kokouksessa.

Oheismateriaali

1. Kannanotto Itä-Suomen koulun puolesta 14.1.2024
2. Kannanotto Itä-Suomen koulun tilanteesta 15.1.2024
3. Itä-Suomen koulun oppilaiden vanhempien ja Imatran yksikön vanhempaintoimikunnan vetoamus Itä-Suomen koulun puolesta 15.1.2024
4. Saate Itä-Suomen koulun oppilaiden vanhempien ja Imatran yksikön vanhempaintoimikunnan vetoamus 15.1.2024
5. Itä-Suomen koulun Imatran yksikön oppilaskunnan vetoamus koulun puolesta 15.1.2024
6. SUKOL Kannanotto Itä-Suomen koulun säilyttämisen puolesta 7.2.2024
7. Suomen UNICEF ry:n kirje 8.2.2024 Itä-Suomen koulun lakkauttamissuunnitelmat
8. ISK opetuksen järjestämisen mallit ja laskelmat 12.2.2024
9. Itä-Suomen koulu, Lausunto 02.02.2024, HH
10. ITÄ-SUOMEN KOULUN TIEDOTE

Kj:n päätösesitys:

Kaupunginhallitus päättää todeta valmistelukantanaan Itä-Suomen koulun tulevaisuuden osalta seuraavaa:

Imatran kaupunki osallistuu Itä-Suomen koulun tulevaisuutta koskevaan valmisteluun yhdessä muiden säätiön taustakaupunkien kanssa, kuitenkin siten että kaupungin tavoitteena on opetustoiminnan jatkaminen erikseen päätettävässä laajuudessa Imatralla joko kaupungin omana toimintana tai säätiömuodossa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että

- opetus- ja nuorisopalvelujen päällikkö Minna Rovio ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja Juuso Häkkinen olivat esittelemässä asiaa kokoukselle klo 15.48-16.38.
- esteellisyydestään asian käsittelyyn ilmoittivat kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Antero Lattu Itä-Suomen suomalais- venäläisen koulun säätiön hallituksen puheenjohtajana (HallintoL 28.1 § 5-kohta) sekä elinvoimajohtaja Susanna Issakainen Itä-Suomen koulun alumnit ry:n hallituksen jäsenenä (HallintoL 28.1 § 5-kohta). Esteelliset poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.
- elinvoimajohtaja Susanna Issakainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 15.48.
- kaupunginhallituksen jäsen Helena Roiha poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.09.